

Sygnatura akt XII C 2927/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

P., dnia 21 stycznia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu XII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący:SSO Ewa Hoffa

Protokolant:Starszy sekretarz sądowy K. T. (1)

po rozpoznaniu w dniu 21 stycznia 2016 r. w Poznaniu

sprawy z powództwa Przedsiębiorstwa Usługowo-Handlowo-Produkcyjnego (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. (KRS : (...)) – Oddział w G.

przeciwko D. M. (PESEL (...)) prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą (...) (NIP (...))

o zapłatę

I. Powództwo oddała.

II. Kosztami postępowania obciąża w całości powoda i zasądza od niego na rzecz pozwanego kwotę 3617 zł (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

/-/ E. H.

Sygn akt XII C 2927/14

UZASADNIENIE

Powód, Przedsiębiorstwo Handlowo- Usługowo- Produkcyjne (...) Spółka z o.o. wniósł o zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kwoty 129.763,21 zł obejmującej kwotę 125.602,83 zł stanowiącą świadczenie nienależne i skapitalizowane odsetki ustawowe za okres od 25 lutego 2014 r. do 3 czerwca 2014 r. Domagał się zasądzenia odsetek ustawowych od kwoty roszczenia głównego od 4 czerwca 2014 r. /data wniesienia pozwu/ i zwrotu kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych /k.1, 2 i 5/.

Pozwany, D. M., prowadzący działalność gospodarczą pod firmą

(...) - K (...), wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych /k.142 /.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Konsorcjum w skład którego, oprócz powoda, wchodziła też firma o nazwie „ (...) - M. (...) - (...) jawna zawarło z Gminą K. w dniu 23 listopada 2011 r. umowę o roboty budowlane polegającą na budowie hali sportowej w K. z jej wyposażeniem /k.180- 188- kserokopia umowy/. Umowa została zawarta w wyniku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w formule partnerstwa publiczno- prywatnego w trybie przetargu ograniczonego.

Zgodnie z § 2 pkt. 2 i 3 umowy strony ustaliły **wynagrodzenie ryczałtowe, obejmujące też koszty nadzoru autorskiego i nadzoru inwestorskiego**, płatne w ratach /k.181/ na rachunek lidera Konsorcjum /powoda/ na podstawie prawidłowo wystawionych przez niego faktur VAT.

Konsorcjum zobowiązało się sfinansować koszty wykonywania nadzoru autorskiego głównego projektanta- powołanego przez inwestora /k.182- §3 pkt 3 podpunkt 4 umowy/.

Umowa o roboty budowlane została opatrzona kontrasygnatą przez ówczesnego Skarbnika Gminy K. I. W. /k.187/ z czego wynika, że gmina akceptowała swe przyszłe płatności w zakresie wynagrodzenia ryczałtowego uzgodnionego w tej umowie. Koszty nadzoru autorskiego zobowiązało się sfinansować Konsorcjum, a nie Gmina wobec czego kontrasygnata skarbnika Gminy co do tych kosztów była zbędna.

Umowa konsorcjum zawarta została dnia 18 listopada 2011 r. /k.189- 191/.

W §5 umawiający się określili, że uczestnicy konsorcjum będą wystawiali faktury za wykonane przez siebie i odebrane protokolarnie przez inwestora prace liderowi konsorcjum /§ 2 umowy wskazujący powoda jako lidera/, natomiast lider wystawiać będzie faktury inwestorowi, czyli Gminie K. /k.189v i 190/.

§ 8 umowy konsorcjum wprowadził dla pokrycia określonych w nim rodzajów kosztów odmienny sposób płatności wskazując, że „Koszty badań technicznych, wytrzymałościowych, **niezbędnych usług, doradców, ekspertów i innych** każdy z uczestników będzie ponosił w takiej części, w jakiej są związane z zakresem zadań powierzonych uczestnikowi. Jeśli jednak z charakteru takich kosztów będzie wynikało, że powinni je pokryć wszyscy uczestnicy, wówczas stosować się będzie zasadę, według której koszty będą ponoszone przez uczestników proporcjonalnie do wynagrodzenia, jakie będzie mu przysługiwało z tytułu realizacji kontraktu w odniesieniu do całej wartości kontraktu” /k.190/.

Powód zawarł z pozwanym umowę o sprawowanie nadzoru autorskiego z dnia 23 listopada 2011 r. /k.7- 9/.

W §5 tej umowy strony wskazały wynagrodzenie ryczałtowe w kwocie 125.602,82 zł brutto, które zobowiązał się zapłacić powód.

Pozwany wystawił za nadzór autorski faktury VAT datowane:

- 15 lutego 2011 r. na kwotę 36.900 zł /k.12/,
- 12 marca 2012 r. na kwotę 55.350 zł /k.10/,
- 5 października 2012 r. na kwotę 33.352,83 zł /k.11/.

Przelewy w/w kwot na rzecz pozwanego zlecił prezes zarządu powoda.

Gmina K. odstąpiła od w/w umowy o roboty budowlane w czerwcu 2013 r.

Powód wezwał pozwanego o zwrot wypłaconego mu wynagrodzenia za nadzór autorski wskazując, że pozwany nie wykonał czynności objętych zleceniem skoro w dacie wystawienia ostatniej faktury zaawansowanie robót wynosiło 15% , a tymczasem pozwanemu wypłacono całość ryczałtowego wynagrodzenia. Wskazał, że Gmina K. odmówiła zrekompensowania powodowi równowartości wypłaconego wynagrodzenia za nadzór autorski podnosząc brak kontrasygnaty skarbnika gminy na umowie o nadzór autorski /k.18- 20- wezwanie o zapłatę z 18 lutego 2014 r./.

Wypłaty na rzecz pozwanego nie stanowią nienależnego mu świadczenia.

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił na podstawie wyżej wskazanych dokumentów, złożonych w poświadczonych kserokopiach.

Autentyczności kserokopii umów strony nie kwestionowały.

Kserokopię postanowienia z dnia 30 czerwca 2014 r. Prokuratury Okręgowej w Lublinie- (...) o umorzeniu postępowania przygotowawczego w stosunku do wójta Gminy K. i inspektora d/s inwestycji i drogownictwa sąd

uwzględnił w takiej części w jakiej Prokuratura wskazała zatwierdzenie faktur pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym i umieszczenia na fakturach adnotacji, że roboty są w toku /k.216/.

Złożone do akt niniejszej sprawy przez powoda kserokopie faktur są jednostronne, mało czytelne, i adnotacji takich na pierwszych stronach nie zawierają. Ponieważ bezsporne jest, że powód dokonał przelewów kwot wskazanych w tych fakturach sąd uznał, że faktury tej treści zostały wystawione, a wskazane na fakturach kwoty zostały zaakceptowane i wypłacone.

Kserokopie potwierdzeń przelewów ze względu na niemożliwość identyfikacji powódki jako właściciela kont i brak poświadczenia za zgodność z oryginałem nie mogły być podstawą ustaleń faktycznych.

Zeznaniom świadków R. M. /k.17-18 akt Cps 46/15/, J. G.

/k.16v- 18 akt Cps 32/15/ i A. C. /k.18v- 20 akt (...)/, a także zeznaniom pozwanego /k.255- 257/ sąd dał wiarę w takim zakresie w jakim były zgodne z pozostałym materiałem dowodowym przyjętym za podstawę ustaleń i ze sobą wzajemnie.

Dowód z zeznań świadka I. W. /k.161v/ zawnioskowanej przez powoda sąd uznał za zbędny wobec ustalenia przy pomocy dowodu z w/w poświadczonych kserokopii umowy o roboty budowlane, że świadek- wówczas skarbnik Gminy K.- złożyła na niej swą kontrasygnatę, a z treści umowy wynikało, że zbędna była jej kontrasygnata na umowie o sprawowanie nadzoru autorskiego.

Dowód z przesłuchania stron sąd ograniczył do przesłuchania pozwanego wobec oświadczenia powoda, że aktualny prezes zarządu powoda nie ma wiedzy o okolicznościach istotnych dla niniejszej sprawy /k. 223 i 255/.

Zeznaniom pozwanego dał wiarę w takiej części w jakiej były zgodne z pozostałym materiałem dowodowym przyjętym za podstawę ustaleń.

Sąd zważył co następuje:

Roszczenie powoda, aczkolwiek bezpodstawne, nie jest jednak przedawnione, bowiem znajduje do niego zastosowanie art. 118 k.c.

Legitymacja czynna powoda wynika z treści §3 umowy konsorcjum /k.189v/ skoro zdecydował się umowę o sprawowanie nadzoru autorskiego zawrzeć jako osoba prawna samodzielnie, a nie jako lider i przedstawiciel Konsorcjum.

Zawarta przez strony umowa z dnia 23 listopada 2011 r. o sprawowanie nadzoru autorskiego określała czas zapłaty wynagrodzenia ryczałtowego od

5 grudnia 2011 r. do 31 grudnia 2012 r. /k.9/ i faktury zostały wystawione przez pozwanego w tym okresie. Możliwość wystawienia faktur nie była uzależniona od stopnia zaawansowania robót.

Pozwany zeznał, że otrzymał wynagrodzenie za prace nadzorcze i prace związane ze zmianami pierwotnego projektu.

Oceniając te zeznania sąd brał pod uwagę fakt, że powódka nie uprawdopodobniła z jakiej przyczyny zatwierdzone zostały do zapłaty faktury wystawione przez pozwanego i dlaczego zapłaty dokonano skoro, według powódki, nie wykonywał on zlecenia, lub był bezczynny.

Jest nieprawdopodobne, żeby polecono wypłacić pozwanemu nienależne mu kwoty natomiast prawdopodobne jest, że wypłata nastąpiła za konkretnie dokonane czynności, ewentualnie stanowiła zaliczkę.

Powód zażądał zwrotu zapłaconego pozwanemu wynagrodzenia dopiero w lutym 2014 r., gdy Gmina K. wypowiedziała umowę o roboty budowlane i nie zgodziła się na zwrot równowartości wypłaconych pozwanemu kwot wynagrodzenia / k.18- 20- wezwanie o zapłatę/.

Zgodnie z art. 6 k.c. to na powódzie spoczywał ciężar dowodu, że świadczenie dokonane na rzecz pozwanego było nienależne w rozumieniu art. 410 k.c.

a także, że nastąpiły okoliczności wskazane w art. 405 k.c. będące cechami bezpodstawnego wzbogacenia.

Powód nie udowodnił żadnej z tych okoliczności natomiast pozwany uprawdopodobnił, że spełnione na jego rzecz świadczenie nastąpiło w wykonaniu wiążącej strony umowy o sprawowanie nadzoru autorskiego będącej rodzajem umowy o świadczenie usług.

Umowa o sprawowanie nadzoru autorskiego z dnia 23 listopada 2011 r. wiązała Gminę K. wyłącznie w zakresie akceptacji osoby sprawującej nadzór, ale to powód był zobowiązany do zapłaty wynagrodzenia za ten nadzór.

Gmina K. zaaprobowała pozwanego jako osobę sprawującą nadzór zgodnie z §3 pkt 3 podpunkt 4 umowy o roboty budowlane natomiast koszty nadzoru autorskiego sfinansować miał powód /k.182/. W tej sytuacji kontrasygnata Skarbnika Gminy na umowie o sprawowanie nadzoru autorskiego była zbędna skoro umowa ta nie generowała żadnego zobowiązania finansowego Gminy. Kontrasygnata Skarbnika nie była więc warunkiem ważności, ani prawnej skuteczności tej umowy.

Gmina była zobowiązana wyłącznie do zapłaty wynagrodzenia ryczałtowego za roboty budowlane, a sąd nie badał czy i w jakiej części je wypłaciła, bowiem nie było to istotne dla meritum niniejszej sprawy.

Sformułowanie zawarte w § 5 pkt 4 umowy o sprawowanie nadzoru autorskiego wskazuje ewidentnie termin zapłaty wynagrodzenia ryczałtowego, a sformułowanie: spłata wynagrodzenia za nadzór autorski przez Zamawiającego /czyli Gminę/ odbywać się będzie w terminie od 01.01.2014 r. – 31.12.2023 r. na rzecz Płatnika /czyli powoda/ jest sprzeczne z w/w z §3 pkt 3 podpunkt 4 umowy o roboty budowlane i kontrasygnatą Skarbnika Gminy zatwierdzającego wyłącznie kwotę wynagrodzenia ryczałtowego nie obejmującego kosztów nadzoru autorskiego. Sformułowanie to nie dotyczy resztą pozwanego.

Ponieważ powód przegrał sprawę, a poniósł już opłatę od pozwu /k.134/ zasądzono od niego na rzecz pozwanego kwotę 3617 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. / art. 98 k.p.c. w związku z §8 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie- Dz. U. Nr 163 poz. 1348 ze zm./.

/-/ E. H.